

Zdravstvena ustanova Apoteke Crne Gore
"MONTEFARM" sa p.o.

Broj: 7026

Podgorica, 27. 10. 20. 20. gog

**PREDLOG STATUSA MONTEFARMA U NOVOM ZAKONU O
ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI CRNE GORE**

Poštovani,

Crnogorsko farmaceutsko tržište karakterišu osobine koje nisu poznate ni u regionu ni u Evropi, a vjerovatno i nigdje na svijetu. Ono je produkt dvadesetpetogodišnje privatizacije države kao i svih privrednih segmenata u njoj. To stanje najrealnije prikazuju podaci koji se nalaze na listama lijekova tj. na Osnovnoj listi, Doplatnoj listi i Listi lijekova sa posebnim režimom. Na njima se nalazi 906 brendiranih lijekova i 456 INN lijekova. Od 906 brendiranih lijekova 401 su originatori, a 505 su razni brendovi. Od 906 brendiranih lijekova u okviru kojih se nalazi 401 originator 92% zastupa ili je ovlašćeni distributer privatna kompanija Glosarij sa svojim firmama ćerkama Glosarij CD i Medica, dok 7,5% drži kompanija Farmegra u vlasništvu Njemačke grupacije Fenix. Ostatak od 0,5% otpada na par manjih crnogorskih farmaceutskih kompanija. Ova raspodjela tržišta u finansijskom smislu znači da od ukupnog prometa nabavljenih lijekova preko Montefarma od 94 miliona eura 85,5 miliona pokriva Glosarij, 7 miliona Farmegra i 0,5 miliona ostale kompanije. Sve ovo se odnosi na brendirane lijekove (906), a samo jedan million od prometa lijekova se odnosi na INN lijekove.

To faktički znači da je za 92% ovih lijekova koji se pojavljuju na tenderima u sistemu javnih nabavki unaprijed poznat dobavljač jer je on ovlašćeni zastupnik ili distributer, tj. u ovom slučaju kompanija Glosarij sa firmama ćerkama. Isto se odnosi na kompaniju Farmegra i ostale koji učestvuju u prometu. Ovakvo stanje pokazuje svu besmislenost organizovanja javnih tendera jer je na svakom unaprijed poznat pobjednik. Organizovanje javnih tendera ima smisla samo kod INN lijekova gdje se jedino pokazuje svrsishodnost takve vrste nabavki odnosno opravdanost istih. Međutim, problem je što ovi lijekovi čine samo 1% ukupnog prometa Montefarma. Prema tome, dok se ovaj dugogodišnji monopol ne riješi, potpuno je besmisleno mijenjati status Montefarma, odnosno, izmiješati javne nabavke iz kompanije jer će to zbog niza faktora dovesti do nepotrebnih troškova u tehničkom, organizacionom i kadrovskom smislu.

Prije svega, potrebno je da država interveniše kroz zakonska rješenja i utvrdi način nabavke ovih lijekova, a najbolje bi bilo da u direktnim kontaktima sa svim proizvođačima obezbjeđuje pomenute lijekove. Da li će to raditi preko komisije koju bi sačinjavali predstavnici Ministarstva zdravlja, FZO-a i Montefarma ili će država ovlastiti Montefarm da kao državna kompanija direktno nabavlja lijekove od proizvođača ili na neki drugi način potpuno je nebitno u ovom slučaju. Ono što je bitno je da bi država mogla za sebe da uzme sve rabate i skrivene rabate koje proizvođači daju distributerima, što predstavlja u prosjeku 30% prometa tj. finansijski izraženo ušteta u nabavci lijekova koji se nalaze na ovim listama bila bi između 28 i 30 miliona eura na godišnjem nivou. Potpuno je nesuvisna priča da Montefarm zbog tehničkih kapaciteta ne bi mogao da nabavlja proizvode direktno od ino proizvođača, jer i inače svi ti proizvodi završe u skladištu Montefarma

kućičko RSTVU Zdr

MONTEFARM

ZDRAVSTVENA USTANOVA APOTEKE CRNE GORE

МОНТЕФАРМ

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА АПОТЕКЕ ЦРНЕ ГОРЕ

ovakvom kakvo jeste. I do sad nije bilo primjedbi na neuslovnost Montefarmovog skladišta ni od jednog proizvođača koji je državi isporučivao lijekove. Prema tome, ovo je ključni momenat da se sa zakonskim rješenjima koja su vrlo jednostavna sa ovakvom praksom raskrsti, spriječi bespotrebno rasipanje sredstava i u krajnjem pune privatni džepovi pojedinaca. Dok se ovo ne riješi potpuno je nebitno ko će organizovati proces javnih nabavki jer je pobjednik svih tendera unaprijed poznat. Takođe bi naglasili da jedino što je realno da se trenutno riješi u donošenju novog zakona jeste razrada termina "Jedinstvena metodologija snabdijevanja" koja bi se donijela na osnovu sadašnjeg člana zakona 50a Zakona o zdravstvenoj zaštiti Crne Gore ("Sl.list CG", BR.3/2016... i 8/2021). Ovu razradu dostavljamo u prilogu ovog dopisa.

S poštovanjem,

Direktor
dipl.ing. Goran Marinović